

Sygn. akt: I C 1154/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Banaszewska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Monika Nalewajk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 stycznia 2017 roku w S.,

sprawy z powództwa M. J. (1),

przeciwko Powiatowi (...),

o zapłatę

I. uchyla w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w dniu 26 października 2016 roku w sprawie I C 1154/16,

II. oddala powództwo,

III. zasądza od powoda M. J. (1) na rzecz pozwanego Powiatu (...) kwotę 300 (trzysta) złotych kosztów procesu, w tym kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt I C 1154/16

UZASADNIENIE

Powód M. J. (1) w pozwie przeciwko Powiatowi (...) domagał się zasądzenia kwoty 850 złotych wraz z należnymi odsetkami tytułem zwrotu nienależnie pobranej opłaty za wydanie kart pojazdów, a nadto kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego żądania twierdził, że w Starostwie Powiatowym w S. dokonał rejestracji dwóch pojazdów: M. (...) (decyzja Starosty (...) z dnia 14 listopada 2005 roku), F. (...) (decyzja Starosty (...) z dnia 3 czerwca 2005 roku) oraz uiścił opłatę za wydanie kart pojazdu w wysokości po 500 złotych. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2006 roku uznał zaś, że przepis § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu jest niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust 2 z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 82 ust. 1 i art. 217 Konstytucji RP. Zakwestionowane rozporządzenie zostało zastąpione przez Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 marca 2006 roku w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu przewidujące opłatę za jej wydanie w wysokości 75 złotych. Powód twierdził, nadto, że w 2006 roku złożył wniosek o wznowienie postępowania w sprawie rejestracji samochodów, uchylenie decyzji i wydanie nowych uwzględniających zmianę wysokości opłat za wydanie kart pojazdów. Starostwo Powiatowe w S. decyzjami z dnia 16

sierpnia 2006 roku odmówiło uchylenia decyzji. W dniu 10 marca 2016 roku powód złożył wnioski o zwrot kwot po 425 złotych, łącznie 850 złotych. Starostwo Powiatowe w S. pismami z dnia 17 marca 2016 roku odmówiło zwrotu opłat.

Sąd Rejonowy w Szczytnie wyrokiem zaocznym z dnia 26 października 2016 roku wydanym w sprawie I C 1154/16 zasądził od pozwanego Powiatu (...) na rzecz powoda M. J. (2) kwotę 850 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 marca 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 43 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Nadto, wyrokowi temu nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

W dniu wydania wyroku zaocznego do Sądu wpłynęła odpowiedź na pozew, która nie została przedłożona na rozprawę, a w której pozwany domagał się oddalenia powództwa, zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych oraz przeprowadzenia rozprawy pod nieobecność pozwanego.

Pozwany Powiat (...) złożył sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości z uwagi na przedawnienie roszczenia. Nadto, domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów rozprawy zaocznej i sprzeciwu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zawieszenia rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego wyrokowi zaocznemu.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany twierdził, że wydanie wyroku zaocznego w przedmiotowej sprawie nastąpiło z naruszeniem przepisów o dopuszczalności jego wydania, albowiem w odpowiedzi na pozew pozwany domagał się przeprowadzenia rozprawy pod swą nieobecność, co wyłączało możliwość wydania wyroku zaocznego. Odpowiedź na pozew została złożona w dniu 25 października 2016 roku i wpłynęła do Sądu tego samego dnia. Odnosząc się do żądania pozwu, pozwany twierdził, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu, albowiem od daty uiszczenia przez powoda opłaty tytułem wydania karty pojazdu do dnia wniesienia pozwu minęło ponad 10 lat. Bieg przedawnienia roszczenia o zwrot nienależnie pobranej opłaty za wydanie karty pojazdu rozpoczyna się zaś od dnia spełnienia świadczenia (uchwała SN z dnia 2 czerwca 2010 roku II CZP 37/10).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód M. J. (1) jako właściciel pojazdu M. (...) i F. (...) wystąpił do Starosty (...) z wnioskami o zarejestrowanie pojazdów sprowadzonych z zagranicy.

(bezsporne)

Starosta (...) decyzją z dnia 14 listopada 2005 roku dokonał rejestracji pojazdu M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), zaś decyzją z dnia 3 czerwca 2005 roku dokonał rejestracji pojazdu F. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Powód w związku z rejestracją pojazdów uiszczył opłatę za wydanie kart pojazdu w wysokości po 500 złotych. Dnia 3 października 2005 roku uiszczył opłatę za wydanie karty pojazdu M. (...), a dnia 29 kwietnia 2005 roku za wydanie karty pojazdu F. (...)

(dowód: postanowienie z dnia 24 lipca 2006 roku k. 4, pisma z dnia 17 marca 2016 roku k. 7, . 11, postanowienie z dnia 24 lipca 2006 roku k.8, pismo z dnia

Starosta (...) decyzjami z dnia 16 sierpnia 2006 roku po wznowieniu na żądanie powoda postępowań administracyjnych odmówił uchylenia decyzji z dnia 14 listopada 2005 roku w sprawie rejestracji pojazdu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz decyzji z dnia 3 czerwca 2005 roku w sprawie rejestracji pojazdu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

(dowód: decyzje z dnia 16 sierpnia 2006 roku k. 5, k. 9)

Pismami z dnia 10 marca 2016 roku powód wezwał pozwanego do zwrotu części opłaty za wydanie kart pojazdu tj. kwot po 425 złotych. Pozwany odmówił zwrotu opłat

(dowód: pisma z dnia 10 marca 2016 roku k. 6, k. 10, pisma z dnia 17 marca 2016 roku k. 7, k. 11)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny niniejszej sprawy był bezsporny między stronami. Powód nie przedłożył dowodu uiszczenia opłat za wydanie kart pojazdu, ale z pism załączonych do pozwu wynika, że opłaty za wydanie kart pojazdu uiszczył w dniu 29 kwietnia 2005 roku (F. (...)) i 3 października 2005 roku (M. (...)). Daty uiszczenia tych opłat wskazywał pozwany w odpowiedziach na wezwanie do zapłaty skierowane przez powoda, w których pozwany przyznał fakt uiszczenia przez powoda opłat za wydanie kart pojazdu w wysokości po 500 złotych. Powód w toku niniejszego postępowania nie kwestionował wskazanych przez pozwanego dat uiszczenia tych opłat.

Zgodnie z przepisem art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. 2012r., poz. 1137 ze zm.) rejestracji pojazdu dokonuje na wniosek właściciela właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej. Dokonując rejestracji, organ wydaje dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, jeżeli jest wymagana, a w warunkach określonych w art. 77 ust. 3 ustawy również kartę pojazdu. Składając wniosek o zarejestrowanie pojazdu, właściciel pojazdu obowiązany jest uiszczyć opłaty za wydanie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego), tablic rejestracyjnych oraz karty pojazdu. Uiszczenie tych opłat jest warunkiem zarejestrowania pojazdu, co oznacza, że wydanie karty pojazdu jest uzależnione od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Wysokość powyższej opłaty została ustalona w oparciu o ówczesnie obowiązujący § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku w sprawie wysokości opłaty za kartę pojazdu (Dz.U. Nr 137, poz. 1310). Powołany przepis został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2006 roku wydanym w sprawie o sygn. akt U 6/04 za niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i utracił moc obowiązującą z dniem 1 maja 2006 roku. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego ustalona w tym przepisie wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu uwzględniała dodatkowo inne koszty administracji publicznej, nie przewidziane w ustawowym upoważnieniu. Tym samym jej wysokość została określona z przekroczeniem delegacji ustawowej. Obecnie wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu reguluje § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 marca 2006 roku, które weszło w życie w dniu 15 kwietnia 2006 roku (Dz. U. Nr 59, poz. 421), które weszło w życie z dniem 15 kwietnia 2006 roku i przewiduje opłatę za wydanie karty pojazdu w wysokości 75 złotych.

Zgodnie z przepisem art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Zgodnie z przepisem art. 410 k.c. do świadczenia nienależnego stosuje się przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Świadczenie jest nienależne, jeśli ten kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeśli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W ocenie Sądu, kwota stanowiąca różnicę pomiędzy kwotą pobrana od powoda a wynikającą z rozporządzenia z dnia 28 marca 2006 roku była świadczeniem nienależnym podlegającym zwrotowi przez pozwanego, jednakże żądanie pozwu nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na podniesienie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z przepisem art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia - o ile nie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – przedawnia się w okresie dziesięcioletnim.

Bieg przedawnienia roszczenia o zwrot nienależnie pobranych opłat za kartę pojazdu na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 roku rozpoczyna się od dnia spełnienia świadczenia (uchwała SN z dnia 2 czerwca 2010 roku, III CZP 37/10), a jego bieg przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez

uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, przez wszczęcie mediacji (art. 123 k.c.). Sąd Najwyższy we wskazanej powyżej uchwale podkreślił, że w sytuacji, w której nie było podstawy prawnej do pobrania opłaty za kartę pojazdu, bezpodstawne wzbogacenie w postaci nienależnego świadczenia nastąpiło od chwili uiszczenia tej opłaty. Uwzględnienie uregulowania przyjętego w art. 120 § 1 zdanie drugie k.c. uzasadnia wnioski, że dzień, w którym nastąpiło uiszczenie opłaty za kartę pojazdu, był jednocześnie najwcześniejszym możliwym terminem, w którym powód mógł zgłosić żądanie niezwłocznego jej zwrotu, co prowadzi do wniosku, że bieg przedawnienia roszczenia o zwrot nienależnie pobranych opłat za karty pojazdu rozpoczyna się od dnia spełnienia świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powód uiszczył opłaty za wydanie kart pojazdy w wysokości po 500 złotych w dniu 29 kwietnia 2005 roku (co do F. (...)) i 3 października 2005 roku (co do M. (...)) i odpowiednio od tych dni mógł zgłosić żądanie niezwłocznego zwrotu świadczenia nienależnego tj. kwot po 425 złotych. Od tych dni rozpoczął się bieg terminu przedawnienia roszczenia. Powód pozew do Sądu w niniejszej sprawie złożył w dniu 10 sierpnia 2016 roku, a więc po upływie ponad 11 lat i 3 miesiące od dnia uiszczenia opłaty w wysokości 500 złotych (co do F. (...)) i prawie 10 lat i 10 miesięcy od dnia uiszczenia opłaty w wysokości 500 złotych (co do M. (...)). Nie powołał żadnych okoliczności, które wskazywałyby na wcześniejsze przerwanie biegu przedawnienia roszczenia. Takiej okoliczności nie stanowiło złożenie przez powoda żądań wznowienia postępowań administracyjnych, albowiem nie była to czynność podjęta przed sądem, czy organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, albowiem organem właściwym do orzekania w przedmiocie zwrotu opłat za wydanie kart pojazdu był i jest sąd powszechny, przed którym powód przed złożeniem pozwu w niniejszej sprawie nie dokonał żadnej czynności procesowej.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 347 k.c. w zw. z 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c. i art. 118 k.c. uchylił w całości wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w dniu 26 października 2016 roku w sprawie I C 1154/16 i powództwo oddalił.

Sąd zgodnie z przepisem art. 348 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 1804) zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 30 złotych tytułem opłaty oraz sprzeciwu od wyroku zaocznego i kwotę 270 złotych stanowiących koszty zastępstwa procesowego.

Na marginesie jedynie Sąd zauważa, że wysokość zasądzonych na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego jest nieprawidłowa, albowiem w tym zakresie Sąd opierał się o treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania wyroku. Tymczasem pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 10 sierpnia 2016 roku, kiedy to rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych przewidywało inne stawki wynagrodzenia, mianowicie dla spraw, których wartość przedmiotu sporu wynosi powyżej 500 złotych, a nie przekracza 1.500 złotych, przewidywało kwotę 360 złotych. Zgodnie zaś z § 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 3 października 2016 roku (Dz.U. Poz. 1667), które wprowadziło wysokość obowiązujących obecnie stawek wynagrodzenia, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Rozporządzenie to weszło zaś w życie w dniu 27 października 2016 roku.

Zarządzenie:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

S., 30 stycznia 2017 roku